

Vil man i Superligaen skal vintersæden startes op nu!

Generelt anbefaler vi en tredeling af kvælstoffen til vinterhveden, hvis der intet er kørt endnu.

Første tildeling -så snart det er farbart!

Der SKAL svovl med, Grundgødtes der med P og K, skal det ud ved de tidlige kørsler.

For at hjælpe vores vinterbyg og hvedemarker der står med rødderne og sopper i vand, skal de tildeles kvælstofgødning første gang marken er farbar fra nu af! Når rødderne sopper i vand, vokser de ikke, og de optager dermed ikke næringsstoffer.

Når det bliver rigtigt forår begynder "mineraliseringen". Så mærker planterne, at der er kommet mineralsk kvælstof i jorden, og de begynder deres vækst. Man kan hjælpe planterne i gang til at tro, det er forår ved at tildele det mineralske kvælstof, så det kommer ned til rødderne nu. Derved kommer planterne tidligere i gang og vækstsæsonen forlænges.

For at avle topudbytte i hvede, er det vigtigt at have 600-700 aksbærende skud til høst. Er der sået til den sene side, har markerne brug for en så lang sæson som muligt, for at nå at buske sig nok.

Tidlig opstart at planten og rodnettet gør også, at vi imødekommer mangel på andre næringsstoffer -i særdeleshed mangan. Anvender vi en sur gødning (kvælstofgødning med højt ammoniumindhold) eks. NS 21-24 forsurer det endvidere jorden, så mangan frigives til planten. En slags dobbelteffekt. De områder hvor der hvert år kommer manganmangel, vil kvittere meget mere for en gang sur gødning, end for udsprøjtning af mangan på bladene. Især på let jord vil der være en tydelig effekt af at starte hvede og vinterbyg op med sur gødning. Fra 150 kg 21-24 pr ha vil det have effekt.

Da den megen nedbør ligeledes har givet anledning til stor udvaskning af svovl, er det også at foretrække en svovlholdig gødning til opstart. Korn skal tilføres svovl i forholdet 1:10 i forhold til kvælstof, (dvs. en hvedemark der får 200 kg N skal tildeles 20 kg S) og i år er det i hvert fald minimum! Der er svovl i gylle, men det er organisk bundet, så det går tid, inden det er tilgængeligt. Regn den derfor ikke til noget, hvis du beregner svovltilførsel!

Kvælstofmængderne til hveden bestemmes af afgrødens tæthed!

Man kan groft sagt inddele sine hvedemarker i tre kategorier:

1 – Tidligt såede hvedemarker med masser af biomasse og masser af skud, måske pt. over 1000 pr m². For at disponere gødningen til kernesætningen, og ikke kun til halm, gives disse marker en lav N-mængde i niveauet 50 kg N. Det er dog en misforståelse, at de slet eller næsten ikke skal have kvælstof nu, da de smider for mange skud, hvis de mærker der ikke er sundt at gro. En tæt hvede som dem skal helst havne på 800 aks pr m².

2- De jævne hvedemarker. De er sået i sidste halvdel af september, og vil med korrekt kvælstoftildeling sagtens kunne nå 700 aks pr m². Risikoen for lejesæd er slet ikke den samme som i de tidligt såede marker, men der holdes øje ift. "strøm" i jorden mv. Disse marker tildeles 70 kg N så snart det er farbart.

3- De sentsåede hvedemarker. På nuværende er der muligvis under 400 skud år m², små skud vel at mærke. Mange steder med græsukrudt er der sået rigtigt sent, og det er helt efter bogen ift. græsukrudtet! Men hveden skal hjælpes for at buske sig ekstra i marts og april. Hvis hveden mærker der er "ubegrænset" tilgængeligt kvælstof i jorden, vil den sætte flere sideskud, selvom tiden er knap. Disse marker tildeles derfor nu 90-100 kg N.

Vi formoder at udvaskningen fra det øverste jordlag er større end normalt i år. Derfor er vores anbefaling i år nok 10 kg N højere pr ha.

De sidste årtier er fosfortallene især i de østdanske jorde faldet. Det skyldes den stadigt aftagende husdyrproduktion i Østdanmark samt forbedret udnyttelse af fodret i den tilbageværende produktion.

Figur 1.0. Viser hvor risikoen for lave P-tal er overhængende. Værst er det på Lolland

P-udfordringen

Tilgængeligheden af fosforen i jorden er størst når reaktionstallet er mellem 6,5 og 7,5, så der er flere parametre at holde øje med, især hvis man har mistanke om lave fosfortal.

P-tallene er nu flere steder kritisk lave for planteavl (under 2) især jo længere vi kommer over i det Sydøstlige område, og de generelle fosforbegrænsninger umuliggør stort set at gøde jordene opad. På Lolland kan det oven i risikere, at reaktionstallene er høje samtidig med for lave P-tal.

Der skal derfor i endnu højere grad end tidligere gødes efter afgrødens behov på disse marker hvert år.

En hvedemark i opstart må ikke mangle P. Det kan den ofte komme til, når det er koldt og rodvæksten endnu ikke er så stor. Mangel begrænser al anden vækst. En hvedemark frafører 30 kg P / ha –dét er derfor niveauet man skal ligge på, hvis tallene ligger på 2 eller under.

Fornuftig start med 15-7-12

BAT-Agrar har en opstartsgødning der passer til formålet –den hedder 15-7-12, og ligger P-tallene under 2, bør der tildeles 400 kg / ha ved vækststart. Det er 60 kg N, så det passer med kvælstofildelingen i opstart på en almindelig busket hvedemark.

Den indeholder desuden 10 svovl! Så hele svovlbehovet kan dækkes ind af denne kørsel. Og der kan i princippet anvendes kalkammon eller anden billig kvælstofkilde til den resterende kvælstofildeling.

Ligger P-tallene mellem 2-4 kan en opstart i hvede være 200 kg 15-7-12.

I vinterraps, som ligeledes frafører 30 kg P / ha, når vi høster frøene, vil 200-400 kg 15-7-12 afhængigt af P-tal også være en glimrende start.

Her vil vi endvidere drage den fulde nytte af de 20 til 40 kg svovl det giver.

Vil du gerne høre mere? Kontakt os på 3841 6600.

BAT Agrar DK ApS · Vævervej 16 · 7490 Aulum · Telefon +45 38416600
SE/CVR: 26851300 · Forretningsfører: Martin Lauridsen, Jan Thorsen